

بررسی فرآیندهای واجی گویش سنگسری

ناصر صباحیان*

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه پیام نور تهران

مدرس مرکز علمی کاربردی و پیام نور مهدی‌شهر

زکیه لطفی

دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه سمنان

چکیده

فرآیندهای واجی گویش سنگسری در مقایسه با زبان فارسی معیار در مواردی بسیار نادر است. از جمله امثال‌های همخوانی این گویش، می‌توان به جایگزینی [v] به جای [b] و جایگزینی [z] به جای [j] با بسامد متوسط اشاره کرد. ویژگی مهم دیگر، استفاده از همخوان [j] به جای همخوان [d] است. واکه [θ] از تعییر و تحولات واکه‌های همچون [a], [o], [e] و [ɪ] از تحولات واکه‌های دیگر به دست آمده است. خوشۀ صامت آغازین که در ساخت افعال این گویش وجود دارد، با تغییراتی برای شکستن این خوشۀ‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. نوعی اضافه که افزودن واکه‌ای در بین خوشۀ آغازین و یا افزودن یک واکه و یک همخوان، قبل از خوشۀ‌های آغازین باشد، در گویش سنگسری ملاحظه می‌شود. نکته جالب در مشتّد سازی

پی‌بستی فعل ربطی است. همچنین اگر صامت‌های انفجاری بی‌واک بین دو مصوت قرار گیرند، مشتّد تلفظ می‌شوند.

کلیدواژه‌های گویش، سنگسری، مهدی‌شهری، زبان، سمنانی.

*sabbag_naser@yahoo.com